

PATENTNI SPIS BR. 6191.

Alfred Oser, Beč.

Aparat za umnožavanje za matrice slova suprotno postavljenih kao u ogledalu.

Prijava od 1. marta 1928.

Važi od 1. septembra 1928.

Traženo pravo prvenstva od 2. marta 1927. (Austrija).

Za umnožavanje unešenih iznosa u knjigovodstvu, poznat je jedan postupak, prema kojem se pomoću boje proizvodi otisak kao u ogledalu, prema originalno unesenim iznosima, a koji se može po redovima, jačim pritiskom na prednju stranu matrice prenositi na karte ili listove. Ako su karte bile ovlažene pre pravljenoj otiska, to je moguće, da se sa jednom matricom proizvede proizvoljan broj čitljivih kopija.

Bez obzira na preimućstva u knjigovodstvu, nije ovaj postupak dovoljno primenjen u praksi, jer je do sada manjkao jedan aparat, koji bi se mogao napraviti bez mnogo troškova i s kojim bi se dalo lako rukovati, a koji bi pri tome bez velike potrošnje snage omogućavao brzi rad. Aparat prema pronalasku, rešava ovaj zadatak. Ovaj se u bitnosti sastoji od jednog razvodnika, koji se može pomerati na gore, prema jednoj osnovnoj ploči, a koji je oblikovan kao hvatačko uredjenje za podužni rub matrice. Iz jednoga vlažećeg uredjenja, za vlaženje papira, na kojem se vrši umnožavanje, a ovo se uredjenje može pomerati u poprečnom vodjenju na osnovnoj ploči i iz jednog pritisknog organa s kojim se prelazi preko pisma, a koji je isto pomerljiv u poprečnom vodjenju. Vlažeće uredjenje i pritiski organ postavljaju se prednosno na jednu vilicu, izmedju čijih se krakova ulaže matrica, tako da se vlaženje i priitskanje može izvršiti jednim radnim hodom.

Na nacrtu je predložen jedan primerični oblik izvodjenja predmeta pronalaska.

Sl. 1 predočava aparat u pogledu, sl. 2 predočava bitne elemente aparata u povećanoj srazmeri, a sl. 3 je prerez prema liniji 3—3 iz sl. 2.

(1) je osnovna ploča uredjenja, sa prečagom (2), koja je svojom višom ivicom postavljena na gore i sa pomerljivom prečagom (3), čija je razdaljina jednaka širini karata (4), na kojima se izvodi umnožavanje. (5) su dve značke za razdaljinu linija, koje olakšavaju podešavanje linija na kartama.

Matrica (6) napravi se primerice na pišačem stroju, pošto se na poledjnu postavio obojena strana jednog obojenog papira (Farbpapier), pri čemu se na poledjini do bija pismo, koje je tačna ogledalska oblika pisma sa prednje strane. Matrica se učvrsti izmedju dva dela prečage (3), koji su medju sobom spojeni zglobovima (7), koja prečaga se da pomerati u vodjenju (8) na osnovnoj ploči. Celishodno snabdeva se matrica na svom kraju sa rupicama, pomoću kojih se navlači na klince (9). Prečaga (3), koja je na sl. 1 predočena u otvorenom položaju, može biti u danom slučaju snabdevena uredjenjem za uključivanjem redova, koje se pogoni ručkom (10).

1) su vodeće motke učvršćene za glavu (12), koje su na svojim slobodnim krajevima spojene okvirom (13) sa pritisknim dugmetom (14). Vodeće motke mogu se klatiti oko zgloba (15). Na glavu (12) dejstvuje opruga, koja leži ispod osnovne ploče (1), a koja na nacrtu nije predoče-

na i koja održava vodeće motke u kosom položaju, kako su predložene na sl. 1.

Motke (11) služe kao vodjice pritiskom valjku (16), koji je opterećen oprugama (17). Ležišno telo (18) pritisknog valjka spojeno je sa jednom motkom (19), koja je vodjena u okviru (13) i koja na jednom svom kraju nosi ručku (20). Sa ručkom je u vezi i jedna pružna prečaga (21) koja je isto vodjena u okviru (13), a koja na svome kraju nosi brisač (22) iz upojnog materijala, koji služi za vlaženje. Brisač je uložen u otvoru na dnu spremnice (23), u kojoj je smeštena tečnost za vlaženje na prednjem kraju prečage (21) i koja se zatvara poklopcem (24). Okvir (13) može se pomoću šarafa (25) učvrstiti za osnovnu ploču.

Motka (19), koja nosi pritiski valjak i prečaga (21) na čijem je kraju smešten brisač, obrazuju vilicu, između čijih je krakova uložena matrica (6), koja je jednostrano utvrđjena. Odgovarajućim pomeranjem prečage (3) podešava se matrica tako, da pritiski valjak (16) stoji u redu, koji se ima umnožavati. Iza toga se pomoću značke (5) podešava red karte (4), koji je određen za nanašanje. Sada se pritišće na okvir (13). Brisač (22) pritisnut je u ovom položaju, usled pružnosti prečage (21) na kartu (4), a pritiski valjak (16) na matricu (6). Pomeri li se sada pritiski valjak i brisač pomoću ručke (20), to podešeni red na karti (4) biva ovlažen i neposredno iza toga prenosi se na njega pismo sa matrice (6) pomoću pritisknog valjka (16). Kada pritiski valjak (16) dodje do kraja reda, to se okvir (13) popušta, a vilica se gura natrag, tako da uredjenje dodje opet u položaj predložen na sl. 1. Karta (4) se sada nadomešta drugom kartom, na koju se ima nanesti isto unošenje.

Kod štampanja može se dogoditi slučaj, da se valjak (16) posune do kraja matrice, a brisač, izvan ruba karte (4). Pri tome gubi matrica (6) svoj oblik na prečagi (21), pa se pri vraćanju pritisknog uredjenja u početni položaj mora ponovo dovesti između pritisknog valjka i prečage (21). Da bi se to odstranilo učvršćene su na okviru (13) iglaste prečage (28), koje podupiru matricu i onda, kada je brisač posunut izvan ruba karte.

Da bi se na matrici obeležili već preneseni redovi, predviđene su na ležišnom telu (26) pomerljive igle (27), koje se pri pritiskivanju glave (12) na dole spuštaju

pomoću opruga (28a) na dole i probadaju (perforiraju) matricu, koja dobija bušenje, koje označava umnoženi red.

Aparat prema pronalasku sposoban je naročito za pravljenje otisaka pojedinačnih redova. On se može ali upotrebiti i kao normalni aparat za umnažanje, koji štampa odjednom celu ispisanu matricu. U tome slučaju potrebno je samo, da se kako brisač, tako i pritiski valjak, naprave isto tako široki kao i matrica.

Patentni zahtevi:

1) Aparat za umnožavanje za matrice slova suprotno postavljenih, kao u ogledalu, naznačen razvodnikom (3), koji se može na gore pomerati prema osnovnoj ploči, a koji je obrazovan kao hvatno uredjenje za podužni rub matrice (6); jednim vlažećim uredjenjem (22) za vlaženje papira, na kojem se vrši umnožavanje, a koje se uredjeenje pomera u poprečnom vodjenju na osnovnoj ploči, i jednim pritisknim organom (16) s kojim se prelazi preko pisma, a koji je isto pomerljiv u poprečnom vodjenju.

2) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1 naznačen time, što su pritiski organ i uredjenja za vlaženje smešteni na jednoj vilici (19, 21), između čijih se krakova ulaže učvršćena matrica (6).

3) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1 i 2 naznačen time, što su motke (11), koje služe za vodjenje vilice, zgloбно učvršćene za osnovnu ploču i da su snabdevene uredjenjem za utvrđivanje.

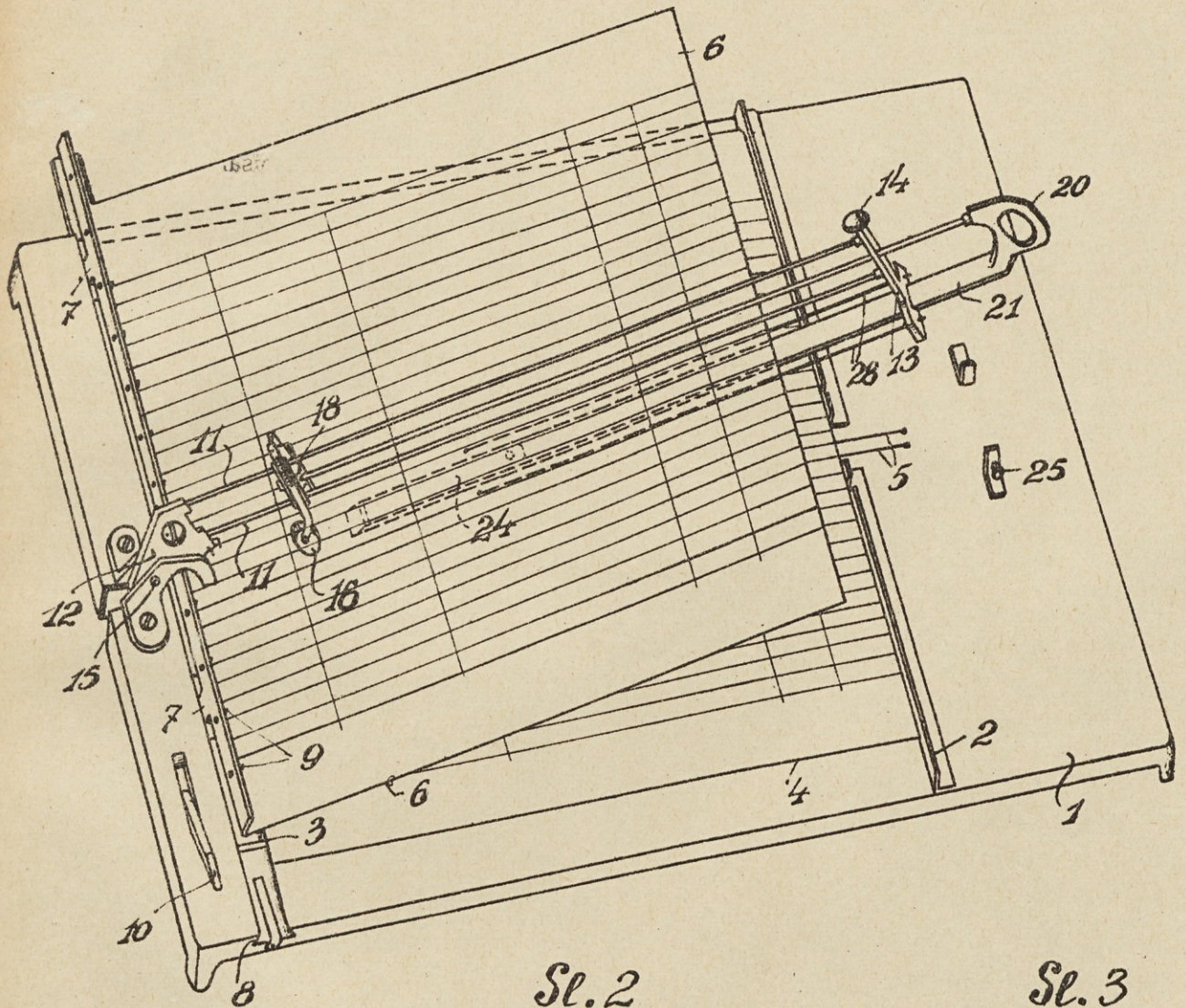
4) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1—3, naznačen time, što je prečaga (21), koja nosi vlažeće uredjenje, pružna.

5) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1—4 značen time, što se vlažeće uredjenje sastoji iz brisača (22), koji je iz upojnog materijala i koji je smešten u otvoru na kraju spremnice (23), u kojoj je smeštena tečnost za vlaženje.

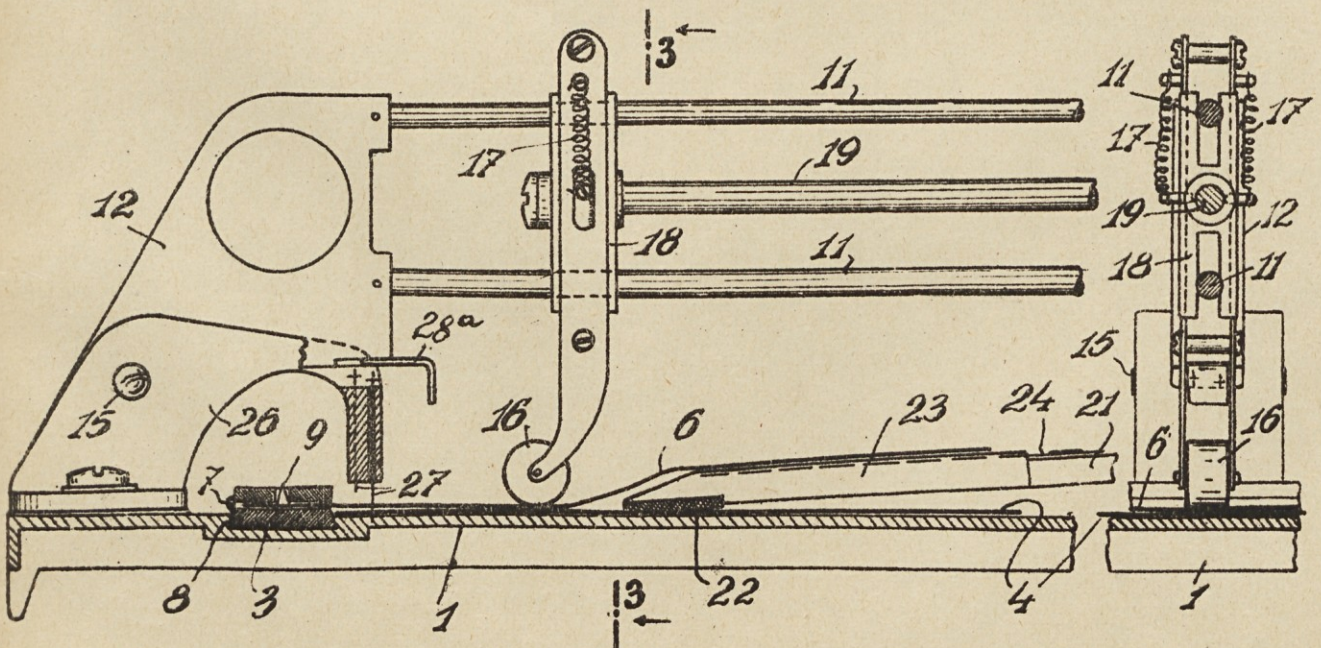
6) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1 naznačen time, što se uredjenje za hvatanje matrice sastoji iz dve među sobom uzgloblejne prečage, od kojih jedna ima klince (9) na koje se natiče odgovarajuće izbušena matrica.

7) Aparat za umnožavanje po zahtevu 1—6, naznačen pomerljivim iglama (27), koje pri pritiskivanju vilice na dole, koja nosi vodeće prečage (11), perforira matricu i na taj način označava radove, koji su već umnoženi.

Sl. 1

Sl. 2

Sl. 3

